

Financial Times порівняли виробництво макетів техніки для ЗСУ від Метінвесту з провідними операціями армій США та Великої Британії з омани ворога

Кореспондент Financial Times у Центральній та Східній Європі Крістофер Міллер відвідав виробництво інженерних споруд Метінвесту, що допомагають ЗСУ дурити агресора. До вашої уваги — адаптована версія матеріалу.

Працівники найбільшої української металургійної компанії Метінвест у лютому минулого року з жахом стежили на камерах спостереження, як російські війська наближаються до їхніх виробництв.

Але нестача захисту для своїх промислових підприємств наштовхнула на ідею, яка відтоді набула сили: створення фальшивої армії. Метінвест сподівається, що макети, які зараз виробляють для ЗСУ, спираючись на давню традицію імітації військової техніки, змусять росію витратити дорогі ресурси на їхнє знищення.

«Коли почалося вторгнення, ми копали окопи за допомогою свого обладнання та будували укріплення навколо підприємств. Але ми не мали зброї», — згадує директор одного з підприємств Метінвесту на центральному сході України, що спілкувався з Financial Times анонімно з міркувань безпеки.

«Ми використовували коробки, пластик і будь-які доступні тут матеріали, які могли знайти, щоб робити макети. Ми не мали зброї, але створили враження, що наша армія велика й сильна, що ми готові до бою. І нам вдалося їх відлякати», — сказав він.

Топменеджери підприємства зрозуміли, що інженери Метінвесту можуть використовувати свої навички для створення реалістичних моделей зброї для української армії, щоб її боєздатність видавалася кращою, ніж країна мала до постачання західного озброєння.

Через півтора року Метінвест постачив українському війську понад 250 макетів техніки. Старший спеціаліст, який також побажав залишитися неназваним із міркувань безпеки, каже, що зараз вони можуть виготовляти від 10 до 15 одиниць на місяць.

Як і справжнє озброєння, що використовується в Україні, фальшиві моделі постійно вдосконалюють. Виробники повсякчас оновлюють свої розробки та розширюють каталог, щоб відповідати потребам бійців, коли з'являться нові західні системи озброєння.

Інші українські організації та військові частини також виготовляють муляжі, зокрема радянські танки, що перебувають на озброєнні української армії, та макети американських високомобільних артилерійських ракетних систем або HIMARS.

Працівники Метінвесту прагнуть до «максимальної автентичності», виготовляючи макети якомога дешевше © Sasha Maslov/FT

Цього місяця працівники Метінвесту на центральному сході України показали Financial Times, як вони відточують свою майстерність, виготовляючи все реалістичніші моделі радянських гаубиць Д-20, гаубиць М777 американського виробництва, українських радіолокаційних систем 35Д6М, радарів Lockheed Martin Sentinel A4, мінометних установок і багато іншого.

За словами керівника підприємства, вони прагнуть до «максимальної автентичності», але водночас виробляють якомога дешевші копії. Використовують усе, що лежить довкола на заводі Метінвесту: пластикові труби, піноблоки, використані шини, дерево та метал.

Керівник підприємства сміється, коли говорить, що макети радіолокаційних рефлекторів виготовлено з розрізаних бочок від другої за величиною російської компанії «Лукойл».

Муляжі мають бути досить легкими, щоб їх можна було легко транспортувати. І водночас доволі реалістичними, щоб переконати російські війська, які використовують високотехнологічні дрони для розвідки українських позицій із повітря, що вони є справжніми цілями.

«Наш успіх вимірюється знищенням макетів. Коли в них поцілили, це означає, що ми зберегли нашу зброю і життя наших хлопців, а ворог витратив більше дорогого озброєння», — говорить керівник підприємства.

«Коли моделі техніки стоять занадто довго, ми знаємо, що треба їх допрацювати».

Нещодавно розробники додали до макетів гаубиць більше металу, що дає змогу матеріалу під час нагрівання імітувати теплове випромінювання реальної зброї, яка робить десятки пострілів на день, і яку можуть зафіксувати російські тепловізори.

Військові в усьому світі десятиліттями використовували муляжі, щоб дурити ворогів на війні. «Але [обман] набув нового значення у 20-му столітті, коли літаки, радіостанції та можливість пересуватися швидше кардинально підвищили швидкість проведення розвідки та виявлення сил противника», — говорить Мік Раян, генерал-майор австралійської армії у відставці та військовий аналітик.

За його словами, під час виведення союзників із Галліполі наприкінці 1915 року застосували масштабний план обману, який тривав багато тижнів, щоб переконати турків, що австралійські, британські та інші війська залишаються на півострові.

«Усі сили відійшли, а турки не помітили цього. Це дало союзникам змогу уникнути втрат», — сказав Раян.

Можливо, найкращим прикладом є масштабна програма напередодні операції «Нептун», яка мала на меті ошукати німців щодо того, де й коли розпочнеться вторгнення в Європу.

«Програма охоплювала будівництво бутафорних таборів і обладнання в Англії, створення фальшивих радіомереж, публікацію неправдивих історій у газетах і призначення фальшивих командирів на чолі міфічної армії під назвою «Перша група армій США», — сказав Раян.

Зовсім нещодавно іракці використовували бутафорну зброю в 1991 році, щоб заплутати американську повітряну кампанію. Югославські війська в Косово скористалися грубо виготовленою фальшивою артилерією з дерева й пластикових труб, щоб обдурити пілотів НАТО. Тим часом Вірменія надурила азербайджанську армію розфарбованими моделями зенітно-ракетних комплексів під час конфлікту в Нагірному Карабасі у 2020 році.

росія також володіє арсеналом муляжів, що складається з надувних винищувачів МіГ-31, ракетних систем С-300 і бойових танків. Українці висміюють їх за те, що вони здуваються на полі бою.

Моделі техніки, зроблені інженерами Метінвесту, досконаліші.

Група Метінвест є найбільшим в Україні виробником залізорудної продукції та сталі, а також власником металургійних комбінатів «Азовсталь» та ММК імені Ілліча, що захопили російські війська в Маріуполі в перші місяці вторгнення. Більшість акцій компанії контролює найбагатша людина України Рінат Ахметов, який особисто підтримував ідею створення моделей техніки, що належить керівникам заводів.

«Кожен співробітник Метінвесту робить усе можливе, щоб зберегти життя наших бійців на передовій. Військові муляжі — це лише невелика частка нашого внеску в спільну перемогу», — сказав Ахметов в інтерв'ю FT.

Серед вироблених макетів є гаубиці, які навіть зблизька важко відрізнити від справжньої зброї © Sasha Maslov/FT

На заводі з виготовлення макетів працівники пиляють, з'єднують і склеюють шматки дерева, пінопласту й пластикових труб, з яких згодом з'явиться копія радянської гаубиці Д-20. Недороблений макет стоїть із одного боку ангара, а поруч розташувалися готові моделі Д-20 і М777.

Навіть зблизька макети майже не відрізняються від справжньої зброї та техніки, яку вони імітують. Це приголомшливе досягнення з огляду на те, що виробники ніколи не бачили військового спорядження, яке копіюють.

«Ми ніколи не були на передовій», — говорить керівник підприємства.

Щоб досягти такої реалістичності, працівники Метінвесту вивчають усі фізичні параметри реальної військової техніки, використовуючи інформацію з відкритих джерел. А потім створюють ескізні проєкти, відтворюючи всі тонкощі справжнього обладнання — аж до розташування гайок і гвинтів.

Де вони знайшли технічні характеристики зброї та спорядження? «Ми їх гуглили. Це все є в інтернеті», — говорить керівник підприємства.

За словами працівника, виробництво реалістичної гаубиці Д-20 займає чотири дні, а американської гаубиці М777 — 14 днів. Копію радар Sentinel А4 можна виготовити за три тижні, тоді як складніший радар 35D6М — за місяць.

Вартість кожного макету становить від кількох сотень до кількох тисяч євро. Це значно дешевше, ніж найсучасніші снаряди, ракети та дрони, які росіяни використовують для їхнього знищення.

«Нещодавно російські війська випустили ракету Х-35 вартістю близько 1 мільйона євро для знищення радіолокаційної системи-муляжу. На макет радару ми витратили 1000 доларів», — відзначив менеджер Метінвесту.

|

[Financial Times](#)

<https://metinvestholding.com/ua/media/news/financial-times-porvnyali-virobnictvo-maketv-tehnki-dlya-zsu-vd-metinvestu-z-provdnimi-operaciyami-armji-ssha-ta-veliko-britan-z-omani-voroga>